

Öt éves az ESÉLY

Az ESÉLY öt éves jubileumi estjén reflektorfénybe került a társadalompolitika szinte valamennyi aktuális kérdése, és a mögöttük meghúzódó eszmeiségek vitája.

Az óriási érdeklődéssel kísért ünnepi találkozó középpontjában Ferge Zsuzsa és Kovács Pál előadása állt. Ferge Zsuzsa „Kihívások és kényszerek a szociálpolitikában” c. előadásában kiemelte, hogy a társadalompolitikát közügyvé kellene tenni, és meg kellene teremteni annak a lehetőségét, hogy végre kikerüljön az évtizedek óta rákényszerített defenzív helyzetből. A társadalompolitika akkor marad hű hivatásához, ha nem áll különféle ideológiák szolgálatában hanem a köztudat-formálást tekinti céljának. Ferge Zsuzsa elmondta, hogy a szociális kiadások növelése ellen régóta folyik az ideológiai harc, nemcsak a közgazdasági racionalitás talaján álló hazai szakemberek részéről, hanem a szupranacionális pénzügyi szervezetek és a hitelező bankok részéről is. Ők úgy vélekednek: a magyar társadalom túltámogatott, ezért a szociálpolitikának vissza kell vonulnia bizonyos területekről, mindenekelőtt az egygyermekes családok támogatási rendszeréből. A magyarországi szociális helyzetet elemző nemzetközi szervezetek felmérései alapján azt a következtetést vonják le, hogy Magyarország, gazdasági fejlődésének jelenlegi dinamikája mellett, nem engedheti meg magának azt, hogy fenntartsa az alanyi jogon járó juttatások rendszerét, és állami ellátásait ilyen széles rétegekre terjessze ki. A nemzetközi szakértők egy része ezért az állami juttatások körének jelentős szűkítése mellett érvel, és azt javasolja, hogy az állami ellátások csupán a társadalom leginkább rászoruló tagjainak járjanak, azoknak, akik szegénységi bizonyítvánnyal tudják igazolni a rászorultságot.

Az előadást követő vitában Ferge Zsuzsa hangsúlyozta, hogy nem kíván választóvonalat húzni a közgazdaságtan és a szociálpolitika között, és messzemenően egyetért Orosz Éva azon gondolatával, hogy legfőbb ideje annak, hogy a két diszciplina képviselői között megkezdődjenek a szakmai kérdések tisztázása, és a hagyományos közgazdaságtan kontra társadalompolitika vita új dimenzióba kerüljön. Ferge Zsuzsa hangsúlyozta, hogy a családi pótlék mint alanyi jogon járó juttatás megszüntetése súlyosan téves politika lenne, hiszen minimális nyereséggel járna, viszont szembeállítana egymással több társadalmi csoportot is. Hangot adott annak a kételyének, mely szerint a szociális kiadásokról szóló adatok és a kiadások megnyirbálása

következtében létrejött nyereségekről tájékoztató felmérések nem megbízhatóak.

Kovács Pál miniszter előadásában ugyancsak kiemelt szerepet szánt a családi pótlék háborúnak, és elmondta, hogy a Népjóléti Minisztérium első sikerének könyvelheti el, hogy meg tudta védeni a családi pótlék alanyi jogosultságát. A kormány ezt a juttatást azért tekinti első számú közellenségnek, mert óriási tételt, 100 milliárdot tesz ki a költségvetésben.

A miniszter azt javasolta, hogy szervezzenek közpénztárakat azok számára, akik lemondanak a családi pótlékról, mert úgy vélik, az ő jövedelmük mellett erre nincs szükségük. A közpénztár szép példája lenne a szegények iránt érzett szolidaritásnak – vélte a miniszter, de nem titkolta el kétségeit sem a jómódúak ilyen irányú hajlandóságát illetően. Kovács Pál is nagy fontosságot tulajdonított annak, hogy a szociális kiadások alakulásáról folyamatosan rendszeres és megbízható adatok jelenjenek meg. Elmondta, hogy ennek érdekében a minisztérium azt tervezi, hogy minden évben megjelenteti szociális programját, amelyet aztán szakmai körökben vitára bocsát. Az első vitát szívesen látná az induló ESÉLY MŰHELY berkeiben.

Kovács Pál hangsúlyozta, alapvetően fontosnak tartja, hogy a minisztériumban dolgozók és a szociális szakma különféle szinterein működő szakemberek napi kapcsolatban álljanak egymással, mert csak ebben az esetben képzelhető el az, hogy „életközeli” szociálpolitikát lehessen kialakítani. Elmondta, a jövőben is számít arra, hogy az ESÉLY folyóirat nyilvánosságot biztosít a Népjóléti Minisztériumban kidolgozott és vitára kerülő tanulmányok, dokumentumok számára.

Az est lezárásaként Lévai Katalin bejelentette, hogy a folyóirat minden hónap első szombatján ESÉLY MŰHELY-t indít, amelynek a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskola ad otthont. A MŰHELY az egykori Szocioműhely hagyományait felelevenítve délelőtti előadásokat tart a társadalompolitika elméleti kérdéseiről, délután pedig csoportos foglalkozásokat, esetmegbeszélő, pszichodráma és a városi szegénység kérdéseivel foglalkozó csoportot szervez.

Lévai Katalin